

УДК 711.13

*В.М. Зінченко, студ. гр. 301-А
кер. Т.Ю.Кузьменко асист. каф. АЖГБ
Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка*

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ПРИРОДНИХ ТА ШТУЧНИХ ОБМЕЖЕНЬ НА ФОРМУВАННЯ ПЛАНУВАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СІЛЬСЬКИХ ПОСЕЛЕНЬ ТА ЇХ ЗАГАЛЬНИХ ФОРМУВАНЬ

Анотація: у статті розглянуто розвиток сільських поселень під впливом природних та штучних обмежень.

Ключові слова: *планувальна структура, природні обмеження, сільські поселення.*

Актуальність теми: на сьогоднішній розвиваються сільські поселення, переважна більшість яких територіально розташована в умовах штучних та природних обмежень.

Мета статті: Дослідити вплив природних та штучних обмежень на формування планувальної структури сільських поселень.

Аналіз теоретичних досліджень: дослідженням впливу природних та штучних обмежень на формування планувальної структури сільських поселень присвяченої роботи вітчизняних та зарубіжних фахівців Є.М. Марков, В.П. Бутузова, В.А. Таратинов, і багато інших вчених та архітекторів.

Виклад основного матеріалу: природні та штучні обмеження мають досить великий вплив на планувальну структуру сільських поселень та її розвиток. До природних відносяться такі обмеження: яри, балки, водоймища, до штучних – дороги, залізничні шляхи. За формою плану поселення поділяються на: компактні, видовжені, розчленовані. При компактній формі плану, за відсутності територіальних обмежень поселення розвивається у всіх напрямках, основні дороги та вулиці розміщуються переважно перехресним шляхом. При

наявності штучних або природних обмежень, як разом так і окремо поселення розвивається в трьох напрямках, вулиці розміщуються перпендикулярно одна до одної. Поселення видовженої форми без територіальних обмежень розвивається за всіма напрямками, головні вулиці проходять вздовж всього поселення. Під впливом штучних та природних обмежень розвиток відбувається лише в двох напрямках, вздовж обмежень, що і створює видовжену форму території. Сільські поселення, що мають розчленовану форму складаються з двох та більше частин, розділяють ці частини між собою яри, балки, водоймища. Розвиваються такі поселення за звичай окремими частинами.

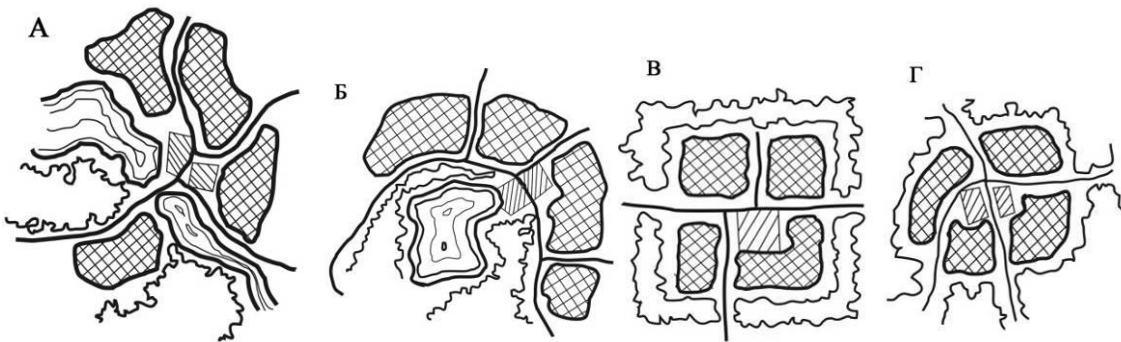

Рис.1 Вплив природно-кліматичних умов на планувальну структуру поселення [2]
 А,Б - в умовах середньої лінії, В - в умовах півдня, Г – в умовах півночі.

- Сельбищна зона
- Громадський центр
- Водоймища
- Зелені насадження

Таблиця Територіально–планувальні умови формування населення [3]

Без обмежень територіального розвитку	Наявність обмежень територіального розвитку			Поселення за формою плану
	природні обмеження	штучні обмеження	поєднання природних та штучних обмежень	

				<p>I</p> <p>компактна</p>
				<p>II</p> <p>видовжена</p>
				<p>III</p> <p>розчленована</p>

Висновки : наявність природніх та штучних обмежень сприяє формуванню територіальної структури поселень. Саме від обмежень залежить їх форма та напрямки розвитку.

Література:

1. Г. А. Делеур. Развитие планировки и застройки сел Украины. — К.: Урожай, 1991. — 128с.
2. Б. А. Маханько. Архитектурно-планировочная и пространственная структура сельских поселков. — М.:Стройиздат, 1977. — 111 с
3. Марков Е.Н. Малые города в системах расселения / Е.Н.Марков, В.П. Бутузова, В.А. Таратынов. — М.: Стройиздат, 1980. — 196 с. 7.